

Обґрунтування
до питання про прийняття постанови Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,
«Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії»
(щодо діяльності постачальника «останньої надії» на роздрібному ринку
електричної енергії)

З метою приведення у відповідність до Закону України від 14.01.2025 № 4213 «Про внесення змін до деяких законів України у сферах енергетики і теплопостачання щодо удосконалення окремих положень, пов'язаних із веденням господарської діяльності та дією воєнного стану в Україні» Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312, та необхідністю їх удосконалення у частині врегулювання договірних правовідносин постачальника «останньої надії» з учасниками роздрібного ринку електричної енергії, Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» (далі – проєкт Постанови).

Проєкт Постанови 04.03.2025 було схвалено на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, та оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень та пропозицій.

За результатами опрацювання отриманих зауважень та пропозицій, в період з 07.03.2025 по 28.03.2025 відбулись відкриті обговорення проєкту Постанови, за результатами проведення яких оформлено Протокол від 24.04.2025 № 55-п, який розміщено на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Антимонопольний комітет України листом від 23.05.2025 № 128-06/01-164-НПА повідомив про його непогодження та виклав свої пропозиції до зазначеного проєкту Постанови, які було враховано, та листом НКРЕКП від 29.05.2025 № 6042/20.1/7-25 надіслано на повторне погодження. Антимонопольний комітет України листом від 03.06.2025 № 128-06/01-177-НПА погодив зазначений проєкт Постанови із застереженням, яке було враховано.

Зважаючи на вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії».

Директор Департаменту із регулювання
відносин та захисту прав споживачів на
роздрібному ринку електричної енергії

Олег КОСТРИКІН

UB
НКРЕКП
№1055-20.1/25 від 10.06.2025
КЕП: Кострикін О. В. 04.06.2025 11:40
3FAA9288358EC0030400000021911E00A106E100
Сертифікат дійсний з 26.02.2025 до 25.02.2027 23:59

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до
Правил роздрібного ринку
електричної енергії

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312, що додаються.

2. Постачальнику «останньої надії» розробити форму заяви про продовження постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» більше ніж на 90 днів, яка повинна містити встановлені законодавством про ринок електричної енергії вимоги до інформації (відомостей), та розмістити її на власному офіційному вебсайті протягом одного місяця з дня набрання чинності цією постановою.

3. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг

№ _____

Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії

1. У розділі III:

1) пункт 3.1.1 глави 3.1 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Дата розірвання або початку/припинення/відновлення/закінчення договору про постачання електричної енергії споживачу (крім випадку укладення договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії») зазначається в цьому договорі. Інформація про дату розірвання або початку/припинення/відновлення/закінчення договору про постачання електричної енергії споживачу надається відповідним електропостачальником Адміністратору комерційного обліку, який вносить її до реєстру точок комерційного обліку Датахаб.»;

2) пункт 3.2.13 глави 3.2 доповнити новим абзацом такого змісту:

«При зміні споживача на об'єкті, якщо споживач (крім індивідуального побутового споживача) під час укладення договору з оператором системи не заявив про вибір електропостачальника, договір про постачання електричної енергії вважається укладеним з постачальником «останньої надії».»;

3) у главі 3.4:

підпункт 5 пункту 3.4.2 викласти в такій редакції:

«5) відсутності сторони, відповідальної за баланс, за певною точкою комерційного обліку на дату укладення за такою точкою договору споживача про розподіл/передачу електричної енергії з оператором системи.»;

у пункті 3.4.4:

в абзаці першому слово «моменту» замінити словом «дати»;

абзац шостий після цифр та слова «90 днів» доповнити знаками та словами «, крім випадків, визначених Законом України «Про ринок електричної енергії» та цими Правилами»;

після абзацу шостого доповнити новим абзацом сьомим такого змісту:

«Тимчасово, до 01 січня 2028 року, постачальник «останньої надії» не має права відмовити в постачанні електричної енергії захищеному споживачу або споживачу, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури, та/або ініціювати відключення захищеного споживача або споживача, об'єкти якого

визначені як об'єкти критичної інфраструктури, у разі виконання таким споживачем вимог, визначених пунктом 15² розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про ринок електричної енергії».

У зв'язку з цим абзаци сьомий та восьмий вважати відповідно абзацами восьмим та дев'ятим;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Постачальник «останньої надії» через 60 днів з початку постачання електричної енергії захищеному споживачу або споживачу, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури, зобов'язаний надіслати такому споживачу повідомлення з інформацією щодо припинення електропостачання після закінчення встановленого Законом України «Про ринок електричної енергії» строку постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» та щодо права такого споживача звернутися із заявою до постачальника «останньої надії» про продовження дії договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» за умови відкриття таким споживачем рахунку із спеціальним режимом використання.»;

пункт 3.4.5 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Постачальник «останньої надії» забезпечує ведення та щомісячну публікацію на своєму офіційному вебсайті інформації, визначеної частиною дванадцятою статті 64 Закону України «Про ринок електричної енергії».

2. У розділі V:

1) у главі 5.4:

пункт 5.4.1 викласти в такій редакції:

«5.4.1. Постачальник електричної енергії, на якого було покладено спеціальний обов'язок постачальника «останньої надії», має припинити постачання електричної енергії до закінчення визначеного Законом України «Про ринок електричної енергії» терміну у разі завершення трирічного строку призначення постачальника «останньої надії» чи терміну тимчасового покладення Кабінетом Міністрів України обов'язків постачальника «останньої надії» на електропостачальника державної форми власності.»;

у пункті 5.4.2:

в абзаці третьому підпункту 8 слово «шестимісячного» виключити;

підпункт 8 доповнити новим абзацом такого змісту:

«невиконання споживачем умов договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» у частині повної та своєчасної оплати споживачем вартості електричної енергії та/або договору про реструктуризацію заборгованості (крім захищеного споживача та споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури);»;

після підпункту 8 доповнити новими підпунктами 9 та 10 такого змісту:

«9) ініціювати з першого дня (включно) поточного періоду постачання електричної енергії споживачу припинення постачання електричної енергії у разі:

наявності у споживача (крім захищеного споживача та споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури) заборгованості за попередні періоди за договором про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» та/або за договором про реструктуризацію заборгованості та за наявності попередження про припинення постачання електричної енергії, наданого споживачу до початку поточного періоду постачання електричної енергії постачальником «останньої надії»;

відсутності у захищеного споживача або споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури, рахунку із спеціальним режимом використання та/або порушення інших вимог статті 64 Закону України «Про ринок електричної енергії»;

виконання хоч однієї з перерахованих нижче умов, що застосовуються до захищеного споживача або споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури:

ненадання заяви про реструктуризацію заборгованості, за наявності боргу перед постачальником «останньої надії» за попередні періоди постачання;

ненадання довідки про відкриття таким споживачем рахунку із спеціальним режимом використання в одному із уповноважених банків;

ненадання довідки від Державної податкової служби з підтвердженням відсутності у такого споживача рахунків в установах банків та/або органі Казначейства, крім поточного рахунку із спеціальним режимом використання та інших рахунків в уповноваженому банку та, крім рахунків, на які надходять кошти за операціями, що належать до операцій з виконання бюджетів. Строк дії довідки не може бути більшим ніж 7 робочих днів;

10) надсилати захищеному споживачу або споживачу, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури, з першого дня поточного періоду постачання електричної енергії повідомлення про право на постачання електричної енергії у разі подання заяви про продовження постачання електричної енергії та виконання умов, передбачених підпунктом 9 цього пункту, що стали підставою для ініціювання їм припинення постачання електричної енергії».

У зв'язку з цим підпункти 9 та 10 вважати відповідно підпунктами 11 та 12;

2) у главі 5.5:

пункт 5.5.1 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«32) тимчасово, до 01 січня 2028 року на постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» більше ніж на 90 днів за умови виконання вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» та цих Правил, у тому числі направлення заяви про продовження постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» з усіма додатками одночасно постачальнику «останньої надії» та оператору системи, з якими у нього укладені відповідні договори споживача про надання послуг з розподілу або передачі електричної енергії.»;

пункт 5.5.5 доповнити трьома новими підпунктами такого змісту:

«30) надавати постачальнику «останньої надії» документальне підтвердження наявності у споживача статусу «захищеного споживача» та/або статусу «споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури» до початку постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» або протягом трьох робочих днів у разі настання будь-якої із зазначених нижче подій:

з моменту укладення договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії»;

у разі набуття ним відповідного статусу;

31) тимчасово, до 01 січня 2028 року за наявності у споживача статусу «захищеного споживача» та/або статусу «споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури» надавати постачальнику «останньої надії» заяву про реструктуризацію заборгованості до початку поточного періоду постачання постачальником «останньої надії» та у випадках передбачених цими Правилами;

32) у разі дострокового розірвання договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» захищений споживач та споживач, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури, за наявності заборгованості за таким договором, має погасити заборгованість перед постачальником «останньої надії» або укласти договір про реструктуризацію заборгованості.».

3. У главі 6.2 розділу VI:

1) в абзаці п'ятому пункту 6.2.2 слова «календарного місяця наступного за місяцем» замінити словами «розрахункового місяця»;

2) пункт 6.2.8 викласти в редакції:

«6.2.8. Постачальник «останньої надії» постачає електричну енергію споживачу протягом строку, що не може перевищувати 90 днів, крім випадків, визначених законодавством.

Якщо споживач протягом 90 днів не укладе відповідний договір про постачання електричної енергії з іншим електропостачальником або договір купівлі-продажу електричної енергії на ринку електричної енергії або не продовжить дію договору про постачання електричної енергії з постачальником «останньої надії» з терміном більше 90 днів відповідно до вимог цих Правил, електроживлення його об'єкта (об'єктів) має бути припинено оператором системи в порядку, передбаченому розділом VII цих Правил за зверненням постачальника «останньої надії».

У разі нездійснення оператором системи припинення електроживлення об'єкта (об'єктів) споживача через 90 днів з першого дня постачання йому

електричної енергії постачальником «останньої надії» (за умови відсутнього акцептування постачальником «останньої надії» заяви про продовження постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» терміном більше ніж на 90 днів), обсяги електричної енергії, спожитої цим споживачем, починаючи з 91 дня покладаються адміністратором комерційного обліку на втрати оператора системи.

Збитки, пов'язані з оплатою та адмініструванням втрат, які виникли внаслідок порушення цих Правил іншими учасниками роздрібного ринку, оператор системи відшкодовує, оформивши претензію цьому (цим) учаснику (учасникам) роздрібного ринку на відшкодування збитків у порядку, передбаченому розділом VIII цих Правил.

У разі акцептування заяви споживача про продовження постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» терміном більше 90 днів, постачальник «останньої надії» до закінчення 90 денного строку поточного постачання вносить відповідні дані в централізований реєстр ТКО Датахаб, про що заінтересовані учасники отримують інформування.».

4. Пункт 7.5 розділу VII після абзацу п'ятнадцятого доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«3) постачальником «останньої надії» за умови попередження споживача не пізніше ніж за 10 робочих днів до дня відключення у разі:

невиконання споживачем умов договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» щодо повної та своєчасної оплати споживачем вартості електричної енергії та/або договору про реструктуризацію заборгованості (крім захищеного споживача та споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури);

наявності у споживача (крім захищеного споживача та споживача, об'єкти якого визначені як об'єкти критичної інфраструктури) заборгованості за попередні періоди за договором про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії» та/або за договором про реструктуризацію заборгованості та за наявності попередження про припинення постачання електричної енергії, наданого споживачу до початку поточного періоду постачання електричної енергії постачальником «останньої надії».».

У зв'язку з цим абзаци шістнадцятий – двадцять другий вважати відповідно абзацами дев'ятнадцятим – двадцять п'ятим.

5. У розділі IX:

1) главу 9.5 доповнити новим пунктом такого змісту:

«9.5.4. Електропостачальник повинен інформувати адміністратора комерційного обліку та відповідного оператора системи про завершення постачання електричної енергії споживачу за 20 днів до настання зазначеної події шляхом ініціації відповідного процесу в Датахаб.»;

2) підпункт 8 пункту 9.6.3 глави 9.6 виключити.

6. Абзац перший пункту 10.1 глави 10 додатка 3 після слова «Розподіл» доповнити знаками та словом «(передачу)».

7. У додатку 7:

1) пункт 3.4 глави 3 викласти в такій редакції:

«3.4. Електрична енергія постачається до електроустановок Споживача протягом строку, що не може перевищувати 90 днів, крім випадків, визначених Законом України «Про ринок електричної енергії» та ПРРЕЕ, коли постачання може бути продовжено за заявою Споживача. Якщо після закінчення зазначеного строку постачання електричної енергії Споживач не розпочав процедуру зміни електропостачальника, постачання електричної енергії на об'єкт припиняється оператором системи в порядку, передбаченому розділом VII ПРРЕЕ.»;

2) в абзаці другому пункту 3.5 глави 3 знаки, слова та цифри «(не більше 90 діб)» виключити;

3) пункт 8.1 глави 8 викласти в такій редакції:

«8.1. Постачальник має право звернутися до оператора системи з вимогою про відключення об'єкта Споживача від електропостачання виключно у випадках, передбачених законодавством, у тому числі ПРРЕЕ.»;

4) у пункті 13.1 глави 13 після цифр та слова «90 діб» доповнити знаками, словами та аббревіатурою «, крім випадків, визначених Законом України «Про ринок електричної енергії» та ПРРЕЕ.».

Директор Департаменту із
регулювання відносин та захисту
прав споживачів на роздрібному
ринку електричної енергії

Олег КОСТРИКІН